

31993L0112

L314/38

EUROOPA ÜHENDUSTE TEATAJA

16.12.1993

KOMISJONI DIREKTIIV 93/112/EÜ,**10. detsember 1993,****millega muudetakse komisjoni direktiivi 91/155/EMÜ, milles määratletakse ja sätestatakse ohtlikke valmistisi käsitleva eriteabe süsteemi üksikasjalik kord nõukogu direktiivi 88/379/EMÜ artikli 10 rakendamiseks**

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse nõukogu 7. juuni 1988. aasta direktiivi 88/379/EMÜ ohtlike valmististe klassifitseerimist, pakendamist ja märgistamist käsitlevate liikmesriikide õigus- ja haldusnormide ühtlustamise kohta, ⁽¹⁾ viimati muudetud komisjoni direktiiviga 93/18/EMÜ, ⁽²⁾ eriti selle artikli 10 lõiget 2,

ning arvestades, et:

direktiivi 88/379/EMÜ artikli 10 lõikes 2 nähakse ette, et komisjon kehtestab üksikasjaliku korra ohtlike valmistisi käsitleva teabesüsteemi rakendamiseks ohutuskaartide vormis; seepärast on komisjoni direktiivis 91/155/EMÜ ⁽³⁾ sätestatud asjakohane üksikasjalik kord;

nõukogu 27. juuni 1967. aasta direktiivis 67/548/EMÜ (ohtlike ainete klassifitseerimist, pakendamist ja märgistamist käsitlevate õigus- ja haldusnormide ühtlustamise kohta) ⁽⁴⁾, viimati muudetud komisjoni direktiiviga 92/21/EMÜ, ⁽⁵⁾ eelkõige selle artiklis 27 nähakse ette, et komisjon sätestab üldeeskirjad ohtlike ainete käsitlevate ohutuskaartide koostamise, levitamise, sisu ja vormi kohta;

nii ainete kui ka valmististe puhul peab kehtima ühesugune ohutuskarte käsitlev kord; selline lähenemisviis on ette nähtud direktiiviga 91/155/EMÜ; seetõttu on vaja vastavalt muuta direktiivi 91/155/EMÜ;

keskkonnakaitse tagamiseks tuleb lisas teha teatavad muudatused;

direktiivis 91/155/EMÜ tehtud muudatusi arvestades tuleb selle artikkel 4 kehtetuks tunnistada;

käesoleva direktiivi sätted on kooskõlas komitee arvamusega, kelle ülesanne on kohandada ohtlike ainete ja valmististe tehniliste kaubandustõkete kõrvaldamist käsitlevad direktiivid tehnilise arenguga,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Direktiivi 91/155/EMÜ muudetakse järgmiselt.

1. Artikkel 4 tunnistatakse kehtetuks.
2. Lisa asendatakse käesoleva direktiivi lisaga.

Artikkel 2

1. Liikmesriigid võtavad vastu ja avaldavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud sätted 1. jaanuariks 1995 ning teatavad sellest viivitamata komisjonile.

2. Neid sätteid kohaldatakse alates 1. jaanuarist 1995.

Mõningates liikmesriikides juba olemasolevaid ohutuskaartidele vastavaid teabesüsteeme võib jätkuvalt kasutada kuni 1. juulini 1995.

3. Kui liikmesriigid need sätted vastu võtavad, lisavad nad nendesse või nende ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

Artikkel 3

Käesolev direktiiv jõustub kolmandal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Ühenduste Teatajas*.

Brüssel, 10. detsember 1993

*Komisjoni nimel**komisjoni liige*

Yannis PALEOKRASSAS

⁽¹⁾ EÜT L 187, 16.7.1988, lk 14.⁽²⁾ EÜT L 104, 29.4.1993, lk 46.⁽³⁾ EÜT L 76, 22.3.1991, lk 35.⁽⁴⁾ EÜT 196, 16.8.1967, lk 1.⁽⁵⁾ EÜT L 110, 4.5.1993, lk 20.

LISA

OHUTUSKAARTIDE KOOSTAMISE JUHEND

Järgnevaid selgitavaid märkusi kasutatakse juhendina. Nende eesmärk on tagada, et professionaalsetel kasutajatel oleks võimalik kõigi artiklis 3 loetletud kohustuslike punktide sisu alusel võtta asjakohaseid meetmeid tervise ja ohutuse kaitseks tööl ning keskkonna kaitseks.

Teave tuleb esitada selgel ja kokkuvõtlikul viisil.

Ainete ja valmististe paljude erinevate omaduste tõttu tuleb teatavatel juhtudel esitada lisateavet. Kui mõningatel juhtudel selgub, et teatavaid omadusi käsitlev teave ei ole oluline või seda ei ole tehnilistel põhjustel võimalik esitada, tuleb seda selgesõnaliselt põhjendada.

Ehkki punktide järjestus ei ole kohustuslik, on siiski soovitatav lähtuda artiklis 3 esitatud järjestusest.

Kui ohutuskaardis on tehtud muudatusi, tuleb saajat nendest teavitada.

1. Aine/valmistise ning äriühingu/ettevõtja identifitseerimine**1.1. Aine või valmistise identifitseerimine:**

Identifitseerimisel kasutatav nimetus peab olema identne direktiivi 67/548/EMÜ VI lisas sätestatud märgisel esitatud nimetusega.

Võib esitada teabe ka muude identifitseerimisvahendite kohta.

1.2. Äriühingu/ettevõtja identifitseerimine:

- märkida aine või valmistise turuleviimise eest vastutav ühenduses asuv isik, kelleks võib olla tootja, importija või turustaja,
- isiku täielik aadress ja telefoninumber.

1.3. Lisaks eespool nimetatud teabele esitada äriühingu ja/või ametliku nõuandeametuse hädaabitelefoni kooskõlas direktiivi 88/379/EMÜ artikliga 12.

2. Koostis/teave koostisainete kohta

Saajal peaks olema võimalik esitada teabe alusel hõlpsalt identifitseerida aine või valmistisega seotud ohud.

Valmistise puhul:

- a) ei ole vaja esitada täielikku koostist (koostisainete laad ja nende kontsentratsioon);
- b) esitatakse siiski andmed järgmiste ainete ning nende kontsentratsiooni või kontsentratsioonivahemiku kohta, kui nende kontsentratsioon vastab vähemalt direktiivi 88/379/EMÜ artikli 3 lõike 6 punktis a sätestatud piirmääradele (välja arvatud juhul, kui asjakohasemaks peetakse väiksemat piirmäära):
  - terviseohtu kujutavad ained direktiivi 67/548/EMÜ tähenduses,
  - ja
  - vähemalt sellised ained, mille suhtes kohaldatakse ühenduse sätete kohaselt töökeskkonna ohtlike ainete tunnustatud piirnorme, kuid mis ei ole hõlmatud eespool nimetatud direktiiviga;
- c) eespool nimetatud ainete klassifikatsioon (direktiivi 67/548/EMÜ artikli 6 või I lisa põhjal) esitatakse koos ohutunnuste ja riskilausetega, mis on määratud vastavalt nende ainete terviseohtlikkusele;
- d) kui direktiivi 88/379/EMÜ artikli 7 lõike 1 kohaselt tuleb teatavate ainete andmeid hoida konfidentsiaalsena, tuleb ohutu käitlemise tagamiseks kirjeldada nende keemilisi omadusi. Kasutatav nimi peab vastama eespool kirjeldatud menetluste käigus kindlaks määratud nimele.

3. **Andmed ohtlikkuse kohta**

Esitada selgelt ja lühidalt ainest või valmistisest tulenevad põhilised ohud, eelkõige olulisimad ohud inimesele ja keskkonnale.

Kirjeldada kõige olulisemaid kahjulikke mõjusid inimeste tervisele ning aine või valmistise kasutamisest ja võimalikust prognoositavast väärkasutamisest tulenevaid sümptomeid.

Teave peab olema kooskõlas toote märgisel esitatud teabega, kuid ei pea seda kordama.

4. **Esmaabimeetmed**

Kirjeldada esmaabimeetmeid; on oluline märkida, kas vältimatu meditsiiniabi on vajalik.

Esmaabi käsitlev teave peab olema kokkuvõtlik ning vigastatule, kõrvalseisjatele ja esmaabi andjatele hõlpsasti arusaadav. Esitada lühikokkuvõtte sümptomitest ja mõjudest. Juhendis tuleks esitada tegevuskava õnnetuskohal ning ülevaade kokkupuutele järgnevatest võimalikest hilismõjudest.

Teave jagada alapunktidesse vastavalt kokkupuuteviisidele, st sissehingamine, sattumine nahale või silmadesse, allaneelamine.

Märkida, kas arstiabi on vajalik või soovitatav.

Mõningate ainete või valmististe puhul võib olla oluline rõhutada, et töökohal peavad olema kättesaadavad erakorraliseks ja vältimatuks raviks vajalikud erivahendid.

5. **Tuletõrjemeetmed**

Esitada aine või valmistise põhjustatud või selle läheduses tekkinud tulekahju kustutamise nõuded, tuues eelkõige välja:

- sobivad kustutusvahendid,
- kustutusvahendid, mida ei või kasutada ohutusnõuetest tulenevalt,
- erilised kokkupuuteohud, mis tulenevad ainest või valmistisest endast, põlemissaadustest või tekkivatest gaasidest,
- tuletõrjajate erilised kaitsevahendid.

6. **Juhuslikul keskkonda sattumisel võetavad meetmed**

Olenevalt ainest või valmistisest võib vajalikuks osutuda järgmine teave:

— *isikukaitsega seotud ettevaatusabinõud, näiteks:*

süüteallikate kõrvaldamine, piisava ventilatsiooni/hingamisteede kaitse tagamine, tolmuleviku tõkestamine, aine nahale või silmadesse sattumise vältimine,

— *keskkonnavalased ettevaatusabinõud, näiteks:*

saaste leviku vältimine äravoolutorudes, pinna- ja põhjavees ning pinnases, vajadus hoiatada ümbruskonnas asujaid,

— *puhastusmeetodid, näiteks:*

absorbentide (nt liiv, diatomiitmuld, hapet siduv aine, universaalne siduv aine, saepuru jne) kasutamine, gaaside/aurude eemaldamine vee abil, lahjendamine.

Tuleks kaaluda ka järgmiste märgete kasutamist: "Kasutamine keelatud", "Neutraliseerida... (aine nimetus)".

NB: Vajaduse korral viidata punktidele 8 ja 13.

7. **Käitlemine ja hoiustamine**

7.1. *Käitlemine*

Esitada ohutu käitlemise tagamiseks vajalikud ettevaatusabinõud, sealhulgas nõuanded järgmiste tehniliste meetmete kohta: koht- ja üldventilatsioon, meetmed aerosoolide ja tolmu ning tulekahjude vältimiseks ning muud aine või valmistisega seotud erinõuded või -eeskirjad (nt keelatud või soovitatavad menetlused), võimaluse korral lisada nende lühikirjeldus.

7.2. *Hoiustamine*

Määratleđa ohutu hoiustamise tingimused, näiteks: ladudele ja mahutitele (sealhulgas kemikaalile vastupidavad seinad ja ventilatsioon) kehtestatud erinõuded, kokkusobimatud materjalid, ladustamistingimused (temperatuuri ja niiskuse piirmäär/vahemik, valgus, inertgaas, jne), spetsiaalsed elektriseadmed ja staatilise elektri vältimine.

Vajaduse korral esitada nõuanded ladustamisel kehtivate koguseliste piirangute kohta. Eelkõige tuleb esitada erinõuded, mis kehtivad aine või valmistise pakendite/mahutite puhul kasutatavate materjaliliikide osas.

8. Kokkupuute vältimine/isikukaitsevahendid

Käesoleva dokumendi tähenduses hõlmab kokkupuute vältimine kõiki ettevaatusabinõusid, mida tuleb aine kasutamisel võtta töötajate kokkupuute minimeerimiseks.

Tehnilised meetmed tuleb teostada enne, kui on vaja kasutada isikukaitsevahendeid. Seepärast tuleb esitada teave süsteemi projekteerimise, nt ruumiliselt piiritletud ala kohta. See teave peab täiendama punktis 7.1 esitatud teavet.

Esitada koos viidetega spetsiaalsed kontrolliparameetrid, näiteks piirnormid või bioloogilised standardid. Esitada teave soovitatavate järelevalvemenetluste kohta koos viidetega.

Isikukaitse vajaduse korral määrata kindlaks piisava ja sobiva kaitse tagamiseks vajalike vahendite liik:

— hingamisteede kaitsmine:

ohtliku gaasi, auru ja tolmu puhul kaaluda asjakohaste kaitsevahendite, näiteks kompaksete hingamisaparatuuride, sobivate maskide ja filtrite vajalikkust,

— käte kaitsmine:

määrata kindlaks aine või valmistise käitlemisel kasutatavate kinnaste liik. Vajaduse korral esitada muud naha ja käte kaitseks võetavad meetmed,

— silmade kaitsmine:

määrata kindlaks silmade kaitsevahendite liik, näiteks kaitseprillid, näokaitseid,

— naha kaitsmine:

Kui lisaks kätele on vaja kaitsta ka teisi kehaosi, määrata kindlaks vajalike kaitsevahendite liik ja kvaliteet, näiteks põll, saapad ja kaitseülirikond. Vajaduse korral esitada spetsiaalsed hügieenimeetmed.

Vajaduse korral osutada asjakohastele CEN standarditele.

9. Füüsikalised ja keemilised omadused

See punkt sisaldab vajaduse korral järgmist teavet ainete ja valmististe kohta.

Välimus: kirjeldada tarnitava aine või valmistise füüsikalist olekut (tahke, vedel, gaasiline) ning värvust.

Lõhn: kui lõhn on tajutav, esitada selle lühikirjeldus.

pH: esitada aine või valmistise pH tarnimisel või vesilahusena; vesilahuse puhul esitada kontsentratsioon.

Keemistemperatuur/keemistemperatuuri vahemik:

Sulamistemperatuur/sulamisvahemik:

Leekpunkt:

Süttivus (tahke, gaasiline):

Isesüttivus:

Plahvatavus:

Oksideerimisomadused:

Aururõhk:

Suhteline tihedus:

Lahustuvus: — lahustuvus vees
— lahustuvus rasvas (täpsustada lahusti (õli)):

Jaotustegur: n-oktaanol/vesi:

Muud andmed:

Direktiivi 67/548/EMÜ tähenduses

esitada olulised ohutusparameetrid, näiteks aurutihe-
dus, segunevus, aurumiskiirus, juhtivus, viskoossus
jne.

Eespool loetletud omadused tuleb kindlaks määrata direktiivi 67/548/EMÜ V lisa A osas esitatud tingimuste või mõne muu võrreldava meetodi kohaselt.

10. Püsivus ja reaktsioonivõime

Esitada aine või valmistise püsivus ning teatavatel tingimustel tekkida võivad ohtlikud reaktsioonid.

Väljitavad tingimused:

Loetleda tingimused, näiteks temperatuur, rõhk, valgus, löögid jne, mis võivad põhjustada ohtlikke reaktsioone, ning võimalusel lisada nende lühikirjeldus.

Väljitavad materjalid:

Loetleda ained, näiteks vesi, õhk, happed, alused, oksüdandid või muud ained, mis võivad põhjustada ohtlikke reaktsioone, ning võimalusel lisada nende lühikirjeldus.

Ohtlikud lagunemissaadused:

Loetleda kahjustavas koguses tekkivad ohtlikud lagunemissaadused.

NB: Eraldi tuleb esitada järgmised aspektid:

- stabilisaatorite vajadus ja olemasolu,
- ohtlike eksotermiliste reaktsioonide võimalikkus,
- aine või valmistise füüsikalises olekus toimuvate muudatuste võimalik ohtlikkus,
- ohtlikud lagunemissaadused, mis võivad tekkida kokkupuutel veega,
- ebapüsivate ühendite tekkimise võimalus.

11. Toksikoloogiline teave

Selles punktis tuleb lühidalt, kuid täielikult ja terviklikult kirjeldada erinevaid toksikoloogilisi mõjusid (tervisele), mis võivad tekkida kasutaja kokkupuutel aine või valmistisega.

Muu hulgas esitada aine või valmistisega kokkupuutumisel tekkivad tervist kahjustavad mõjud, lähtudes nii saadud kogemustest kui ka teadusuuringute põhjal tehtud järeldustest. Esitada teave erinevate kokkupuuteviiside kohta (sissehingamine, allaneelamine, sattumine nahale või silmadesse) ning kirjeldada füüsikaliste, keemiliste ja toksikoloogiliste omadustega seotud sümptomeid.

Esitada teave lühi- ja pikaajalise kokkupuute teadaoleva hilise ja vahetu mõju kohta ning kroonilise mõju kohta: näiteks ülitundlikkust põhjustav toime, kantserogeensus, mutageensus, reproduktiivset funktsiooni kahjustav toksilisus, sealhulgas teratogeensus, ning uimasust põhjustav toime.

Arvestades punktis 2 ("Koostis/teave koostisainete kohta") esitatud teavet võib olla vajalik käsitleda valmististe teatavate koostisainete mõju tervisele.

12. Ökoloogiline teave

Määrata kindlaks aine või valmistise mõju, käitumine ja säilimine keskkonnas, lähtudes selle omadustest ja ettenähtud kasutusalaadest. Sama teave esitatakse ka ainete ja valmististe lagunemisel tekkivate ohtlike saaduste kohta.

Järgnevalt esitatakse mõningad näited asjakohase ökoloogilise teabe kohta:

liikuvus: — teadaolev või prognoositav levimine keskkonnakomponentideni,
 — pindpinevus,
 — absorptsioon/desorptsioon,
 — muud füüsikalised ja keemilised omadused, vt 9. jagu

lagunevus: — biootiline ja abiootiline lagunemine,
 — aeroobne ja anaeroobne lagunemine,
 — püsivus;

akumulatsioon: — bioakumulatsiooni potentsiaal,
 — biomagnifikatsioon;

Lühi- ja pikaajaline mõju:

ökotoksilisus: — veeorganismid,
 — mullaorganismid,
 — taimed ja maismaaloomad;

muud kahjulikud mõjud: — omadused, mis võivad kahandada osoonikihti,
 — osooni fotokeemiline teke,
 — omadused, mis võivad tekitada globaalset soojenemist,
 — mõju reoveepuhastitele;

Märkused

Tuleb tagada, et ka ohutuskaardi teistes punktides, eelkõige punktides 6, 7, 13 ja 15 esitataks keskkonna seisukohalt asjakohane teave, mis käsitleb eelkõige kemikaali keskkonda sattumise kontrolli, juhuslikul keskkonda sattumisel võetavaid meetmeid ning kõrvaldamisega seotud aspekte.

Kuni valmistise keskkonnamõju hindamiskriteeriumide vastuvõtmiseni esitatakse eespool loetletud tegureid käsitlev teave valmistises sisalduvate keskkonnaohtlikuks klassifitseeritud ainete kohta.

13. Kõrvaldamisjuhised

Kui aine või valmistise kõrvaldamisega (ettenähtud kasutusel tekkivad ülejäägid või jäätmed) kaasneb oht, esitada jääkide kirjeldus ning teave nende ohutu käitlemise kohta.

Määrata kindlaks aine või valmistise ning saastunud pakkematerjalide kõrvaldamise meetodid (põletamine, taaskasutus, ladestamine prügilasse jne).

Märkus

Osutada EÜ jäätmeid käsitlevatele sätetele. Nende puudumisel on asjakohane tuletada kasutajale meelde võimalikke siseriiklike või piirkondlike sätteid.

14. Veonõuded

Esitada teave võimalike eriliste ettevaatusabinõude kohta, mida kasutaja peab teadma või järgima transportimisel või edasitoimetamisel nii oma valdustes kui ka väljaspool.

Võib esitada ka lisateavet, mis on sätestatud ÜRO soovitusel ja teistes ohtlike kaupade transporti ja pakendamist käsitlevates rahvusvahelistes kokkulepetes.

15. Reguleerivad õigusaktid

Esitada märgisel nähtav teave kooskõlas ohtlike ainete ja valmististe klassifitseerimist, pakendamist ja märgistamist käsitlevate direktiividega.

Kui käesoleval ohutuskaardil käsitletud aine või valmistise suhtes kehtivad inimeste või keskkonna kaitset käsitlevad ühenduse erisätted (nt turustamise ja kasutamise piirangud, ohtlike ainete piirnormid töökeskkonnas), tuleks võimaluse korral esitada ka need. Ohutuskaardi saajaid tuleks teavitada ka nende sätete rakendamiseks vastuvõetud siseriiklikest õigusaktidest.

Lisaks sellele peaks ohutuskaart soovitama saajatel arvesse võtta ka muid asjakohaseid siseriiklike meetmeid.

16. Muu teave

Esitada muu teave, mis võib olla oluline ohutuse, tervise ja keskkonnakaitse seisukohalt, näiteks:

- koolitusalsed nõuanded,
- soovitatavad kasutusviisid ja piirangud,
- lisateave (kirjalikud allikad ja/või tehnilist teavet haldav kontaktasutus),
- ohutuskaardi koostamisel kasutatud põhiandmete allikad.

Esitada ka ohutuskaardi väljaandmise kuupäev, kui seda ei ole mujal nimetatud.
